

การวิจัยเรื่อง : การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่

ผู้วิจัย : กิตติ วิชัยดิษฐ์

หน่วยงาน : โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่

ปีที่วิจัย : ปีการศึกษา 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้เป็นการศึกษาวิจัยและพัฒนา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการ แนวปฏิบัติที่ดีและแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายใน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ 2) พัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ 3) ศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ 4) ประเมินรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ และ 5) จัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ ให้มีความยั่งยืน มีวิธีดำเนินการวิจัย 5 ระยะ ดังนี้ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการ แนวปฏิบัติที่ดีและแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายใน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ มี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการการนิเทศภายในของโรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ โดยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลกับรองผู้อำนวยการและครูจำนวน 92 คน ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีการนิเทศภายใน โดยการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้ากลุ่มสาระ 8 กลุ่มสาระ จำนวน 3 โรงเรียน โดยผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง โดยใช้เกณฑ์โรงเรียนที่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกอยู่ในระดับยอดเยี่ยม โรงเรียนละ 10 คน รวม 30 คน ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายใน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน โดยผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง ระยะที่ 2 พัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ มี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ยกร่างรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของโรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ โดยผู้วิจัย ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบร่างรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ โดยการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน โดยผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง ระยะที่ 3 ศึกษาผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ โดยทดลองใช้กับผู้บริหารและครูในโรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ ปีการศึกษา 2563 จำนวน 96 คน ระยะที่ 4

ประเมินรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดกระบี่ โดยสอบถามผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดกระบี่ จำนวน 16 คน และระยะที่ 5 จัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดกระบี่ ให้มีความยั่งยืน มี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 จัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยผู้วิจัย ขั้นตอนที่ 2 ประเมินข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยให้อำนาจการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนและศึกษานิเทศก์ จำนวน 9 คน เป็นผู้ประเมิน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ แบบประเมิน 3 ฉบับ แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ฉบับ และแบบบันทึก จำนวน 4 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยคำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพ ปัญหา ความต้องการ แนวปฏิบัติที่ดี และแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายใน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดกระบี่ ดังนี้

1.1 สภาพการนิเทศภายในของ โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดกระบี่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านที่มีสภาพการนิเทศภายในสูงสุด คือ ด้านที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในโรงเรียน รองลงมา คือ ด้านที่ 2 การวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน ส่วนด้านที่มีสภาพการนิเทศภายในต่ำสุด คือ ด้านที่ 4 การติดตาม และประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน

1.2 ปัญหาการนิเทศภายในของโรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดกระบี่ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีปัญหาการนิเทศภายในสูงสุด คือ ด้านที่ 2 การวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน รองลงมา คือ ด้านที่ 4 การติดตาม และประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน ส่วนด้านที่มีปัญหาการนิเทศภายในต่ำสุด คือ ด้านที่ 5 การสรุปผลการนิเทศภายในโรงเรียน

1.3 ความต้องการการนิเทศภายในของโรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรำไพพรรณี จังหวัดกระบี่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ด้านที่มีความต้องการการนิเทศภายในสูงสุด คือ ด้านที่ 1 ด้านการให้ความช่วยเหลือแก่ครูโดยตรง รองลงมาคือ ด้านที่ 5 ด้านการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน ส่วนด้านที่มีความต้องการการนิเทศภายในต่ำสุด คือ ด้านที่ 3 ด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่ม

1.4 แนวปฏิบัติที่ดีการนิเทศภายใน (Best practices) พบว่า ควรมีการศึกษาความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในโรงเรียน ควรมีการวางแผนการนิเทศได้มีการประชุมครูผู้สอน ควรมีการปฏิบัติการนิเทศตามปฏิทินการนิเทศแบบกัลยาณมิตรให้ทุกคนมีส่วนร่วม สำหรับปัจจัยสู่ความสำเร็จได้ให้ข้อเสนอแนะว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความตระหนักและเห็นคุณค่าการยกระดับคุณภาพผู้เรียน มีการ

กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการบริหารที่ชัดเจน ผู้รับการนิเทศนำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีการนิเทศ ตรวจสอบ กำกับติดตามการทำงานเป็นระยะ ครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้ความร่วมมือในการดำเนินการยกระดับ

1.5 แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายใน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ พบว่า ต้องมีการวางแผนการนิเทศ สร้างความตระหนักเห็นถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน มีการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วม มีการติดตามและประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน และมีการสรุปผลการนิเทศภายในโรงเรียนโดยทุกคนมีส่วนร่วมและรับทราบปัญหาอุปสรรค สำหรับปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จ พบว่า ต้องมีการบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษามีการการนิเทศ การกำกับติดตามและการสรุปผลประเมินผล และนำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารมีภาวะผู้นำเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2. ผลการพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1. ส่วนนำ หลักการวัตถุประสงค์ของรูปแบบและกรอบแนวคิดทฤษฎี 2. ส่วนเนื้อหา : กระบวนการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของโรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ เรียกว่า “K-NPDMR” ซึ่ง K : โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ (Klongtomrangsan School) มีการปฏิบัติ 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) N : การศึกษาความต้องการจำเป็นในการนิเทศภายในโรงเรียน (Need assessment) 2) P : การวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน (Planning) 3) D : การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน (Doing) 4) M : การติดตาม และประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน (Monitoring and Evaluation) 5) R : การสรุปผลการนิเทศภายในโรงเรียน (Reporting) 3. ส่วนเงื่อนไขความสำเร็จ : 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ความตระหนักของครูและผู้บริหารสถานศึกษา 3) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ส่วนผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นต่อร่างรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของโรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนด้านความเป็นประโยชน์ ความถูกต้อง และความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

3. ผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ พบว่า

3.1 ผลการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราชภัฏรังสรรค์ จังหวัดกระบี่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ปีการศึกษา 2562 มีค่าเฉลี่ย 2.81 ส่วนปีการศึกษา 2563 มีค่าเฉลี่ย 3.10 โดยภาพรวมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น 0.29 คิดเป็นร้อยละ 10.32

3.3 รองผู้อำนวยการและครูมีความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของโรงเรียนคลองท่อมราษฎร์รังสรรค์ จังหวัดกระบี่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโรงเรียนคลองท่อมราษฎร์รังสรรค์ จังหวัดกระบี่ พบว่า มีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก

5. ผลการจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โรงเรียนคลองท่อมราษฎร์รังสรรค์ จังหวัดกระบี่ให้มีความยั่งยืน มี 3 ระดับ คือ ระดับสถานศึกษา ระดับผู้บริหารสถานศึกษา และระดับครูผู้สอน ซึ่งมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด